

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/53/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214209076
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4214209076.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobkyne: D. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., I. XX, zastúpená JUDr. Dominikom Burdom, advokátom so sídlom v Bratislave, Ferdiša Kostku 1, IČO: 42 270 189, proti žalovanému: Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie vecí patriacich do dedičstva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 5. októbra 2016 č. k. 8C/121/2014-207 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému voči žalobkyni nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 05. 10. 2016 č. k. 8C/121/2014-207, pri právnom posúdení podľa § 137 písm. c/ CSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. H., zapísané na LV šč. XXXXX (v zmysle ich špecifikácie obsiahnutej v žalobnom petíte) patria do dedičstva po neb. I. K., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom J. XX, H. a neb. S. K., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom J. XX, H..

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že ich náhradu v rozsahu 100 % priznal žalovanému voči žalobkyni, nakoľko žalovaný bol v konaní plne úspešný.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak súd prvej inštancie skonštatoval nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zo strany žalobkyne. Súd musel ako predbežnú otázku posúdiť, či poručitelia, t.j. právni predchodcovia žalobkyne boli v čase svojej smrti vlastníkami sporných nehnuteľností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti ohľadom vlastných tvrdení malo za následok procesnú zodpovednosť, ktorá sa navonok prejavila vo forme negatívneho rozhodnutia pre pasívnu stranu sporu (žalobkyňu).

4. Poľnohospodárske nehnuteľnosti sa od r. 1945 pridelovali jednak prostredníctvom Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave podľa nar. SNR č. 104/1945 Zb., v. SNR č. 104/1946 Zb. v. SNR výmermi o vlastníctve pôdy a jednak prostredníctvom Osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave (neskôr aj krajské národné výbory) podľa zák. č. 148/1947 Zb. a prostredníctvom výmerov o prídelení do vlastníctva. Takisto aj prostredníctvom okresných národných výborov podľa zák. č. 142/1947 Zb. a zák. č. 46/1948 Zb. tzv. pridelovými listinami. Tieto pôvodné listiny sú aj v súčasnosti

dokladmi o vlastníctve prídellov k predeleným nehnuteľnostiam, a ako také sú vkladu schopnými listinami pre zápis vlastníctva v katastri nehnuteľnosti.

5. Keďže návrh prídellového plánu, ako aj končený prídellový plán, z ktorých žalobkyňa odvodzuje svoj nárok nie sú takými dokladmi o vlastníctve pôdy (rozhodnutie NS SR v Bratislave sp. zn. 5Cdo/198/2008), súd prvej inštancie sa ďalej ostatnými skutočnosťami nezaoberal, pretože nemal za preukázaný dostatok naliehavého právneho záujmu zo strany žalobkyne na požadovanom určení, a preto jej žalobu kvôli uvedenému nedostatku zamietol. Naliehavý právny záujem sa totiž viaže na konkrétny určovací žalobný petit, t. j. čoho sa žalobkyňa v konaní domáha a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou, ktorá obsahuje daný petit odstráni spornosť práva, resp. právnej neistoty. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že jej právni predchodcovia nadobudli sporné nehnuteľnosti do vlastníctva. Za nedovolenú je možné považovať takú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, ale iba k zbytočnému rozmnožovaniu sporu.

6. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, žiadala odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobkyne vo veci samej v celom rozsahu vyhovie a zároveň jej prizná aj náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Alternatívne žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s priznaním náhrady trov odvolacieho konania.

7. Súd prvej inštancie nepredloženie výmerov o vlastníctve pôdy stotožnil s nepreukázaním naliehavého právneho záujmu, čo považuje za absurdné, pretože Správa katastra H. rozhodla, že žalobkyňa nespĺnila podmienky na nadobudnutie vlastníctva k predmetným pozemkom v správnom konaní, pričom zároveň vyslovila aj názor, že v danej veci je príslušný rozhodovať súd. Žalobkyňa rovnako, ako ostatní pozostalí po predmetných prídelloch, vyvíjala značné úsilie za účelom vysporiadania vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Naliehavý právny záujem na usporiadaní vlastníckeho práva k takýmto nehnuteľnostiam, je daný aj na základe zápisu ROEP-u C-44/2011 zo dňa 18. 07. 2011, kedy predmetné nehnuteľnosti boli prevedené na Slovenskú republiku, ktorá nie je ich vlastníctvom, a ktorá ich môže v rámci svojej pôsobnosti previesť na tretie osoby.

8. Žalobkyňa množstvom nepriamych dôkazov v konaní preukázala, že jej právni predchodcovia nadobudli vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam. Ak by sa Výmer o vlastníctve pôdy zachoval, tak by toto súdne konanie bolo bezpredmetné, pretože tieto nehnuteľnosti by sa usporiadali v dedičskom konaní v r. 1992. V odôvodnení súd vôbec nereagoval na to, že nezachovanie výmerov potvrdil aj Štátny archív v J.. V danom prípade zo všetkých prídellov sa zachovali iba dva výmery, ktoré však boli vydané na základe toho istého prídellového plánu a zoznamov osídlenecov.

9. Ak by právni predchodcovia žalobkyne nemali platne a v súlade s vtedy platnou legislatívou pridelené predmetné nehnuteľnosti do vlastníctva, tak by ich nebolo ani možné vnieť do JRD, čo potvrdzuje zápisnica zo dňa 03. 03. 1958 a zápis o prevzatí dobytká do JRD zo dňa 13. 12. 1950. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP je po obsahovej stránke strohé a nekorešponduje s obsahom nálezu ÚS SR III. ÚS 119/03 a IV. ÚS 115/03.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Naliehavý právny záujem je vždy viazaný na konkrétny určovací petit, pričom súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom so zvoleným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu činnosť NS SR (5Cdo/198/2008, 4Cdo/48/2008 a 11 MCdo/8/2009). V merite veci žalovaný považuje uplatnený nárok za nepreukázaný a v celom rozsahu ho odmieta. Žalobkyňou predložené listinné dôkazy preukazujú zámer prideliť skonfiškované nehnuteľnosti, avšak žiaden z týchto dôkazov nepreukazuje to, že bol v skutočnosti aj právne perfektný výmer aj vydaný.

11. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalobkyne zo dňa 19. 11. 2006 napadnutý rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 05. 10. 2010 č. k. 8C/121/2016-207 a to zvolením procesného postupu v zmysle § 378 ods. 1 § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. V danom prípade odvolací súd pri posudzovaní dôvodnosti podaného odvolania zo strany žalobkyne voči zamietajúcemu prvoinštančnému rozsudku dospel k tomu záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné, pretože súd prvej inštancie prejednávanú vec posúdil vecne správne, vychádzajúc pritom z nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne v zmysle § 137 písm. c/ CSP na ňou požadovanom určení. K uvedenému odvolací súd poznamenáva, že žalobkyni nie je možné vo všeobecnosti uprieť dostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, avšak tento sa musí odvíjať od správne naformulovaného žalobného petitu, ktorým sa dosiahne odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty, čo aj podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade splnené nebolo. Inak povedané, žalobkyňa v tomto konaní nezvolila správny spôsob ochrany ňou tvrdeného práva, pričom skutkovo svoju žalobu vymedzila tak, ako keby v prospech jej právnych predchodcov bol vydaný výmer, čo však v konaní nepreukázala. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petít, pričom súd prvej inštancie správne v rámci odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že nedostatok tohto naliehavého právneho záujmu vyvodil vo vzťahu k žalobnému petitu konkrétne tak, ako bol uplatnený v podanej žalobe žalobkyne. Žalobkyňa v konaní aj napriek predložením niektorých listinných dôkazov, ktoré sú nepriameho charakteru, nepreukázala existenciu vkladu schopnej a predovšetkým právne perfektnej listiny v prospech jej právnych predchodcov, resp. iba právneho predchodcu, a preto nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

14. Aj keď nepriame dôkazy v konaní predložené žalobkyňou preukazujú zámer prideliť skonfiškované nehnuteľnosti právnym predchodcom žalobkyne, v spise sa nenachádza ani jeden priamy dôkaz v tom smere, či vôbec takýto výmer alebo iná vkladu schopná listina v skutočnosti vôbec vydaná bola, v prospech ktorého subjektu a či spĺňa esenciálne náležitosti zakotvené v príslušných ustanoveniach vtedy platných právnych predpisov (napr. nariadenie SNR č. 104/1946 a č. 104/1945 Sb. u. SNR).

15. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v ďalšom odvolací súd odkazuje na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP s tým, že ich náhradu žalovanému voči žalobkyni nepriznal, pretože žalovanému, majúcemu plný úspech v tomto konaní odvolacie trovy nevznikli, resp. si ich náhradu vôbec neuplatnil.

17. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).